

SÈRIE 2. Criteri específic d'avaluació

1. Exercici de traducció

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; donem la següent com a pauta orientativa:

«Conegut el pla dels enemics, Cèsar va dur l'exèrcit al riu Tàmesi, cap a dins del territori de Cassivel-laune; aquest riu es pot travessar per un únic lloc i amb dificultat. Havent-hi arribat, advertí a l'altra riba del riu nombroses tropes dels enemics en formació de batalla. A més, la riba estava protegida amb estakes afuades.»

2. Exercici de morfosintaxi

OPCIÓ A

2.1.

La construcció formada per *cognito consilio hostium* és un ablatiu absolut.

Està constituïda pel substantiu en ablatiu *consilio*, que concorda amb el participi *cognito*, també en ablatiu.

El participi *cognito* és el predicat verbal de la construcció i el substantiu *consilio* li fa de subjecte.

2.2.

El sintagma *hoc flumen* fa de subjecte de la perífrasi verbal *transiri potest*.

Està constituït pel substantiu *flumen* que fa de nucli del sintagma i l'adjectiu demostratiu *hoc*, que el determina.

OPCIÓ B

2.1.

El substantiu *Caesar* és el subjecte del verb *duxit*; sobreentès, el substantiu *Caesar* també és el subjecte del verb *animaduertit*.

El complement directe del verb *duxit* és el substantiu *exercitum*.

El complement directe del verb *animaduertit* és el sintagma *magnas copias hostium*.

2.2.

En la construcció *Eo cum uenisset*, el nexa subordinant *cum* introdueix una oració subordinada adverbial temporal-causal (*cum* històric).

El substantiu sobreentès *Caesar* és el subjecte del verb *uenisset*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

OPCIÓ A

Les respostes correctes són les següents:

3.1.

vox populi

3.2.

lapsus

3.3.

ad nauseam

3.4.

non plus ultra

OPCIÓ B

Les respostes correctes són les següents:

3.1.

d) Horaci

3.2.

c) prosa historiogràfica

3.3.

d) Virgili

3.4.

b) didàctica

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

OPCIÓ A

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant literalment.

El text correspon a l'episodi d' "Ariadna i el Laberint" de les *Metamorfosis*, el gran recull de mites i llegendes gregues i romanes compost en hexàmetres pel poeta llatí Publi Ovidi Nasó.

Ovidi desenvolupà la seva obra literària en els cercles literaris del final de l'època d'August. Pertanyia a una generació més jove que la de Virgili i Horaci. Va ser admès en el cercle literari de Valeri Messala Corví i va rebre el suport del poeta Tibul, pel qual Ovidi sentí una especial devoció.

Va caure en desgràcia davant d'August i l'emperador va decretar el seu desterrament a Tomis, entre els escites, l'any 8 o 9 dC, coincidint amb l'acabament de les *Metamorfosis*. Les causes d'aquest càstig no estan gaire clares. Ovidi al llibre segon de *Les tristes* fa al·lusió a un "poema" i a un "error" com a motius del seu exili. Sembla que el poema a què es refereix seria l'*Ars amatoria* i l'error, haver vist una cosa que no havia de veure.

El monstre de doble figura que s'esmenta a l'inici d'aquest passatge és el Minotaure, un ésser híbrid d'humà i toro, que la dona del rei Minos de Creta, Pasífae, havia engendrat fruit de la seva unió amb un toro.

El rei Minos per amagar la vergonya familiar encomana a l'enginyer Dèdal la construcció d'un laberint i hi fa tancar el Minotaure. L'aliment d'aquest monstre eren set joves de cada sexe, escollits a la sort, enviats des d'Atenes cada nou anys, com a tribut exigut per Minos als atenesos.

En una de les trameses s'hi presenta voluntàriament Teseu, fill del rei atenès Egeu. Ariadna, la filla de Minos, se n'enamora. Amb l'ajut d'Ariadna, assessorada per l'enginyer Dèdal, Teseu aconsegueix matar el Minotaure i sortir del laberint recollint el fil d'un cabdell que havia anat amollant en entrar-hi.

Teseu s'endú amb ell Ariadna però la deixa abandonada a l'illa de Naxos. Allà el déu Líber (Bacus) la consola entre els seus braços i transforma la corona de la noia en una constel·lació.

En descobrir els fets, Minos, el pare d'Ariadna, empresona dins del Laberint Dèdal, el seu artífex, junt amb el fill Ícar, per haver contribuït amb el seu enginy a la fugida de Teseu i Ariadna.

OPCIÓ B

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant literalment.

El plànol de la figura *a*) correspon a Tàrraco y el de la figura *b*), a Emèrita Augusta.

Les dues ciutats van ser capitals provincials: Tàrraco, de tota la Hispània Citerior; Emèrita Augusta, en el segle I aC, de la Lusitània. El fet de ser totes dues capitals provincials explica alguna coincidència urbanística, com ara el fet de tenir dos fòrums, un per a les activitats provincials i un altre per a les de la colònia.

A més, totes dues ciutats estaven ben comunicades: Tàrraco, per la Via Augusta; Emèrita, per l'encreuament de dues vies (de nord a sud era la Via de la Plata). D'altra banda, també es conserven en ambdues ciutats restes dels aqüeductes que les proveïen d'aigua (en bon estat de conservació, el de Les Ferreres a Tàrraco, i el de Los Milagros a Emèrita).

Diferent era, però, la seva situació geogràfica: Tàrraco es troba a la vora del mar i s'alça en terrasses sobre un petit turó; Emèrita és a l'interior i s'alça en terreny més pla. Malgrat que totes dues són a la vora d'un riu, el d'Emèrita (Guadiana) té un cabal més regular i abundant i, potser per això, es conserven encara bones restes d'un gran pont sobre el riu.

L'alt grau de monumentalització de les dues ciutats també les fa comparables: totes dues posseïen un circ, un amfiteatre i un teatre, la situació i la conservació dels quals, però, és diferent en cada ciutat: el circ de Tàrraco es troba a l'interior de les muralles, fent de separació física entre la part baixa de la ciutat i la terrassa superior, on estaven el fòrum provincial i el recinte de culte; a Emèrita Augusta el circ es troba fora de les muralles. A Tàrraco el teatre i l'amfiteatre estaven ubicats extramurs, vora del mar. En canvi, a Emèrita Augusta, tant el teatre com l'amfiteatre, es troben al mateix turó, dins del traçat de les muralles.